

Čj. UOOU-06845/14-2

PŘÍKAZ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, vydává dne 19. srpna 2014 v souladu s § 150 odst. 1 správního řádu tento příkaz:

Je prokázáno, že účastník řízení: společnost EMTC - Czech a.s., se sídlem Pod Krejčárkem 975, 130 00 Praha 3, IČ: 27096661, jako zpracovatel osobních údajů potencionálních zákazníků společnosti BOHEMIA ENERGY entity s.r.o., se sídlem Na Poříčí 1046, 110 00 Praha 1 - Nové Město, ve smyslu § 4 písm. k) zákona č. 101/2000 Sb., nepřijal taková opatření, aby při zpracování smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu č. ..., která měla být uzavřena mezi ... a společností BOHEMIA ENERGY entity s.r.o., nedošlo ke ztrátě uvedené smlouvy a jejích příloh, a to faktury PRE č. ... ze dne 15. února 2012 a faktury Pražské plynárenské č. ... ze dne 17. února 2012, obsahující osobní údaje ... v rozsahu jméno, příjmení, datum narození, adresa trvalého bydliště, telefonní číslo, e-mailová adresa, číslo účtu a podpis,

čímž porušil povinnost stanovenou v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů,

a tím spáchal správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., neboť nepřijal nebo neprovedl opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů, za což se mu v souladu s § 45 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 6.000 Kč
(slovy šest tisíc korun českých)

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit **náklady řízení ve výši 1.000 Kč,**

obojí splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 19-5825001/0710, variabilní symbol IČ účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Podkladem pro vydání tohoto příkazu je kontrolní protokol čj. UOOU-02420/14-30 ze dne 28. května 2014 a další spisový materiál shromážděný v souvislosti s kontrolou provedenou u účastníka řízení, společnosti EMTC – Czech a.s., inspektorem Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) PhDr. Petrem Krejčím ve dnech 19. března až 28. května 2014, včetně vyřízení námitek proti kontrolnímu zjištění předsedou Úřadu (čj. UOOU-02420/14-34 ze dne 1. července 2014).

Ze shromážděného spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení je ve smyslu § 4 písm. k) zákona č. 101/2000 Sb. zpracovatelem osobních údajů potencionálních zákazníků společnosti BOHEMIA ENERGY entity s.r.o., se kterou, jako správcem osobních údajů, uzavřel dne 1. ledna 2011 ve smyslu § 6 zákona č. 101/2000 Sb. smlouvu o zprostředkování uzavření smluv jménem správce o poskytování dodávek elektrické energie a dodávek plynu. Účastník řízení v bodě č. 1.4 této smlouvy prohlašuje a zaručuje, že je k poskytování služeb dle této smlouvy plně způsobilý a splňuje všechny právní povinnosti pro poskytování těchto služeb. Dále tato smlouva v bodě č. 4.9 zavazuje účastníka řízení postupovat v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. a v bodě č. 4.15 mu ukládá povinnost odevzdat všechny podepsané smlouvy o sdružených službách (včetně ostatních získaných podkladů, tj. především kopií dokladů) nejdéle do 10 dnů do sídla společnosti BOHEMIA ENERGY entity s.r.o. či do pobočky této společnosti spolu s předávacím protokolem s uvedením čísel jednotlivých smluv, názvem odběratele a výší aktivačního poplatku. Smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou.

Za účelem zprostředkovávání uzavírání smluv o poskytování dodávek elektrické energie a plynu pro domácnosti využívá účastník řízení obchodní síť B2C, kdy jsou zákazníci vybíráni náhodně a prodej probíhá tzv. „ve dveřích“. U zákazníka v bytě vyplní obchodní zástupce (zaměstnanec účastníka řízení) smlouvu, kterou se zákazníkem jménem správce osobních údajů uzavře. Ke smlouvě se přikládají jako podklady faktury za elektrickou energii a/nebo plyn, které jako nedílná součást smlouvy jsou večer po první kontrole odevzdávány na back office účastníka řízení, kde jsou ještě týž den zavedeny do počítačového systému. Druhý den je zaměstnanci back office smlouva verifikována pomocí telefonního hovoru. Pokud je touto kontrolou ověřena pravdivost údajů uvedených ve smlouvě, je následně s přílohami (fakturami od zákazníka) postoupena správci osobních údajů, společnosti BOHEMIA ENERGY entity s.r.o., k administraci, což se provádí s průvodkami o předávaných smlouvách.

Smlouvy uzavřené zaměstnanci účastníka řízení se zákazníky jsou před postoupením k administraci společnosti BOHEMIA ENERGY entity s.r.o. ukládány na back office účastníka řízení v uzamykatelné skříni a osobně jsou převáženy, nejpozději do 10 dnů od jejich uzavření, do sídla společnosti BOHEMIA ENERGY entity s.r.o. V elektronické podobě jsou u účastníka řízení uchovávány pouze seznamy uzavřených smluv, přístupné pouze omezenému okruhu jeho zaměstnanců. Tyto seznamy obsahují osobní údaje zákazníků v rozsahu: jméno,

příjmení, telefonní číslo, bydliště, rok narození, druh a datum podpisu smlouvy, spotřeba energie za poslední účtované období, obchodní firmu předchozího dodavatele energie, výši aktivačního poplatku, číslo prodejce a jeho jméno, datum předání správci osobních údajů, včetně interních poznámek o pokynech zákazníků, např. o vrácení příloh apod.

Dne 1. února 2013 uzavřel zaměstnanec účastníka řízení ... s ... smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny a plynu č. ..., jejímiž přílohami byl originál faktury PRE č. ... ze dne 15. února 2012 a originál faktury Pražské plynárenské č. ... ze dne 17. února 2012. V souvislosti s odstoupením od smlouvy dne 7. února 2013 požádala ... o vrácení originálů předmětných faktur.

Ze shodného prohlášení účastníka řízení a správce osobních údajů a rovněž ze seznamu mezi nimi předaných smluv bylo zjištěno, že smlouva č. ..., včetně faktury PRE č. ... ze dne 15. února 2012 a faktury Pražské plynárenské č. ... ze dne 17. února 2012, nebyla správci osobních údajů účastníkem řízení předána.

V rámci poskytnuté součinnosti mělo podle výpovědi zaměstnance účastníka řízení ... dojít ke ztrátě smlouvy č. ..., včetně faktury PRE č. ... ze dne 15. února 2012 a faktury Pražské plynárenské č. ... ze dne 17. února 2012, u účastníka řízení, přičemž účastník řízení možnost ztráty v rámci jeho činnosti připustil. V žádném vnitřním předpise neměl účastník řízení v době prováděné kontroly upraven postup či způsob pro předávání originálů dokumentů v rámci své činnosti. Zaměstnanci účastníka řízení si mezi sebou nevydávali doklad o předávání dokladů či jinak nezaznamenávali pohyb dokumentů v rámci činnosti účastníka řízení tak, aby bylo v každém okamžiku zřejmé, kde (u koho) se dokument právě nachází, nebo by se měl nacházet.

V době kontroly prováděné Úřadem nebylo účastníkovi řízení známo, kde se shora uvedená smlouva a faktury nacházejí, a nebylo ani možné u účastníka řízení zjistit zda, kdy a kde v rámci činnosti účastníka řízení došlo ke ztrátě a zda z takového jednání nemohlo dojít či nedošlo ke zpřístupnění osobních údajů ... z předmětných dokumentů neoprávněným osobám.

K předmětu tohoto řízení je nutno konstatovat, že podle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. je osobním údajem jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitého subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu. Informace týkající se ... vymezené ve výroku tohoto příkazu jsou tak nepochybně osobními údaji ve smyslu § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb.

Podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. je správcem každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, provádí zpracování a odpovídá za něj. Zpracováním osobních údajů může správce zmocnit nebo pověřit zpracovatele, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Podle § 4 písm. k) zákona č. 101/2000 Sb. je zpracovatelem každý subjekt, který na základě zvláštního zákona nebo pověření správcem zpracovává osobní údaje podle zákona č. 101/2000 Sb. Účel a prostředky zpracování osobních údajů určuje v daném případě společnost BOHEMIA ENERGY entity s.r.o., která je správcem osobních údajů a s účastníkem řízení uzavřela dne

1. ledna 2011 smlouvu o zprostředkování, na jejímž základě účastník řízení provádí zpracování osobních údajů a je tak v souladu s § 4 písm. k) zákona č. 101/2000 Sb. zpracovatelem osobních údajů.

Podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. je správce i zpracovatel povinen přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů. Tato povinnost platí i po ukončení zpracování osobních údajů. Správce nebo zpracovatel je dále povinen zpracovat a dokumentovat přijatá a provedená technicko-organizační opatření k zajištění ochrany osobních údajů v souladu se zákonem a jinými právními předpisy.

Citované ustanovení § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. je nutno vykládat tak, že vyhodnotit rizika a přijmout jim odpovídající opatření je povinen jak správce, tak i zpracovatel osobních údajů, a to v návaznosti na konkrétní okolnosti prováděného zpracování osobních údajů. Pokud tedy potřebná opatření nemůže, ať zcela či částečně, přijmout správce osobních údajů, protože provádí jen některé prvky zpracování, je v tomto rozsahu povinen přijmout bezpečnostní opatření zpracovatel osobních údajů.

Povinnost dle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. a této povinnosti odpovídající skutková podstata správního deliktu je formulovaná jako odpovědnost za následek. Dojde-li tedy k následku předvídanému v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., např. ke ztrátě listin obsahující osobní údaje, což je v této věci nepochybné, znamená to, že se správce či zpracovatel osobních údajů dopustil také správního deliktu.

Za opatření ve smyslu § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. je nutno samozřejmě považovat též pokyny určené zaměstnancům účastníka řízení ve vnitřních předpisech (viz níže), nicméně samotná existence těchto předpisů není dostačující v případě, kdy tyto předpisy neobsahují dostatečná pravidla pro nakládání s osobními údaji zákazníků, předpisy nejsou v praxi dodržovány a jejich dodržování není důsledně kontrolováno.

Účastník řízení tak sice zpracoval vnitřní předpis VP-28/2013 Ochrana osobních údajů, ve kterém však neupravil nakládání s osobními údaji zákazníků. Její zaměstnanec ... nebyl řádně proškolen v oblasti ochrany osobních údajů, ač s osobními údaji klientů v podobě smluv a faktur přicházel do styku. Účastník řízení neměl přehled o pohybu dokumentů obsahujících osobní údaje v rámci jeho vnitřní struktury resp. systémového uspořádání, tj. předávání dokumentů bez jakéhokoliv systémového zaznamenání, kde a u koho se příslušné dokumenty v daném čase nacházejí. V daném případě účastník řízení navíc sám připustil možnost ztráty dokumentů.

Podle § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. platí, že právnická osoba, nebo fyzická osoba podnikající podle zvláštních předpisů, za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Posuzování naplnění liberačního ustanovení je přitom závislé vždy na konkrétních okolnostech daného případu a nelze jej dle názoru správního orgánu jakkoliv předem zobecnit (při současném respektování limitu vyjádřeného v § 2 odst. 4 správního řádu).

Správní orgán přitom považuje za nezbytné konstatovat, že v případě ustanovení § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. (a ostatně všech liberačních ustanovení) se přenáší důkazní břemeno na účastníka řízení a je to on, kdo musí k prokázání liberace navrhnout důkazy (srov. Mates P. a kolektiv: Základy správního práva trestního, 3. vydání, Praha: C.H. Beck, 2002, str. 12; dále také § 52 správního řádu).

Správní orgán proto na základě shora uvedeného posuzoval jednání účastníka řízení, tj. ztrátu listin s osobními údaji, z hlediska § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. a došel k závěru, že jej nelze na jednání účastníka řízení aplikovat. Jak již bylo uvedeno výše, účastník řízení neučinil vše, co po něm lze požadovat, když jeho vnitřní předpis vykazuje nedostatky a jeho dodržování nebylo navíc účastníkem řízení ani řádně kontrolováno. Současně účastník řízení ani není schopen alespoň rámcově rekonstruovat to, jak ke ztrátě dokumentů s osobními údaji došlo, tj. kdo konkrétně, případně jakým způsobem, dokumenty odnesl, odcizil, ztratil apod. To v dané věci není možné, když ze shora uvedených skutečností lze toliko konstatovat, že osobní údaje byly nezabezpečeny, neboť se dokumenty je obsahující vůbec nenašly. V takovém případě není možné posoudit, zda ve vztahu ke konkrétnímu způsobu úniku osobních údajů jsou přijatá opatření účastníkem řízení ve smyslu § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. dostatečná.

Správní orgán považuje ve smyslu § 150 odst. 1 správního řádu skutková zjištění za dostatečná a na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že účastník řízení porušil svým shora uvedeným jednáním povinnost stanovenou v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů.

Při stanovení výše sankce bylo jako k okolnosti snižující závažnost jednání účastníka řízení přihlédnuto zejména ke skutečnosti, že měl vypracován interní předpis týkající se ochrany osobních údajů (avšak s výše uvedenou výhradou). Jako k okolnosti snižující závažnost jednání účastníka řízení bylo dále přihlédnuto k tomu, že v důsledku protiprávního jednání bylo zjištěno ohrožení osobních údajů jednoho subjektu údajů. Po zhodnocení všech výše uvedených skutečností rozhodl správní orgán o uložení sankce při samé dolní hranici zákonné sazby.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

Poučení: V souladu s § 150 odst. 3 správního řádu lze u odboru správních činností proti tomuto příkazu podat ve lhůtě 8 dnů ode dne jeho doručení odpor, kterým se příkaz ruší a řízení pokračuje.

Příkaz je doručen dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení

okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání příkazu do datové schránky.

Praha, 19. srpna 2014

otisk
úředního
razítka

Vanda Foldová
ředitelka odboru správních činností